

Akademie

Co je slušná škola

Václav Vinš přešel z ministerstva na soukromou VŠ

Strana 30

Proč je málo zubařů

Reportáž z výuky stomatologů

Strana 28

ÚTERÝ 11. ŘÍJNA 2011

LIDOVÉ NOVINY

Manažeři se vzdělávají o víkendech. Na brněnskou International Business School, která poskytuje titul MBA, se chodí hlavně v sobotu a v neděli.

FOTO LN - ONDŘEJ NĚMEC

Na MBA jen s maturitou? Výjimečně

Zástupci škol, které v Česku poskytují studijní programy MBA v zahraničních licencích, se neshodují, jaké jsou vstupní požadavky

RADKA KVAČKOVÁ

Ten otazník se objevil při nedávném výběru nového ředitele České televize. Jeden z kandidátů, konstatovali radní, nebyl schopen doložit požadované vysokoškolské vzdělání podle zákona o vysokých školách. Jan Svoboda, o kterého šlo, má přitom diplom MBA – Master of Business Administration – z Brno International Business School (BIBS), což je soukromá vysoká škola zřízená podle českého práva. Problém spočíval v tom, že samotné studium MBA zatím v českém zákoně o vysokých školách zahrnuje to není. Nemá tedy českou, ale zahraniční licenci, v daném případě od britské Nottingham Trent University. Absolventi programu tak získají britský titul a diplom udělený přímo Nottingham Trent University.

Studium staré sto let

Studium MBA vzniklo ve Spojených státech na začátku 20. století z potřeby zlepšit v období rychlého rozvoje průmyslu manažerskou práci vrcholových vedoucích pracovníků. Dnes je ve světě téměř tisíc akreditovaných MBA škol, působících často v rámci velkých univerzit. Studují je většinou lidé, kteří už mají za sebou běžná vysokoškolská studia v různých oborech a také několik let

manažerské praxe. Program bývá jednoletý či dvouletý, výjimečně tříletý, vyučovacím jazykem je většinou angličtina a průměrné roční školné na těch nejlepších školách může činit až padesát tisíc eur.

V žebříčku sestávaném deníkem Financial Times se na nejvyšších příčkách škol, které poskytují studium MBA, umísťuje pravidelně London Business School, University of Pennsylvania a Harvard Business School (žebříček přinášíme na straně 26).

Školné aspoň sto tisíc

V Česku se MBA programy v zahraniční licenci začaly objevovat jako prestižní vzdělání v devadesátých letech, dnes je nabízí přes třicet škol. (Školné se pohybuje okolo 100 000 ročně a víc.) Nejde vždy o školy soukromé, například pražská Vysoká škola ekonomická zřídila pro MBA program speciální vzdělávací institut.

Vrátíme se však k otázce, zda lze samotný MBA diplom považovat za diplom vysokoškolský. Přesněji řečeno, zda člověk, který nemá jiný vysokoškolský diplom než MBA, splňuje požadavek na vysokoškolské vzdělání. Právě to byl totiž případ kandidáta na ředitele České televize Jana Svobody.

„MBA je bezesporu vysokoškolský diplom,“ vysvětlila Alena Hanzelková z brněnské International Business School. Připustila, že vět-

Členové České asociace MBA škol

- Brno Business School - BBS
- Brno International Business School - B.I.B.S., a. s.
- Masarykův ústav vyšších studií - MÚVS
- Prague International Business School - PIBS
- Czech Management Institute Praha, manažerská fakulta ESMA Barcelona
- Ekonomická fakulta Vysoké školy báňské - Technické univerzity Ostrava
- University of New York in Prague - UNYP
- Institut pro průmyslový a finanční management - IPFM
- Vysoká škola finanční a správní, o. p. s. - VŠFS
- Anglo-americká vysoká škola, o. p. s. - AAVŠ

šina studentů tohoto programu už nějaké vysokoškolské vzdělání má. Nezbytné to však podle ní není. „Důležité je, aby bylo při zahájení studia na čem stavět. Fundament

Dnes je ve světě téměř tisíc akreditovaných MBA škol, působících často v rámci velkých univerzit

však nemusí tvořit nutně formální vzdělání. Může to být i praxe. Například v Británii se určitá délka praxe považuje za přípustnou alternativu formálního studia. A v některých případech lze jít na vysokou školu i bez maturity,“ říká Alena Hanzelková. Skutečnost, že praxe může v anglosaských zemích nahrazovat vzdělání, ostatně potvrdil v nedávném rozhovoru s LN i profesor Rudolf Haňka, profesor z University of Cambridge.

„Kandidát na ředitele České televize Jan Svoboda praxi ve vrchol-

né manažerské pozici prokázal a přijímací komise ji akceptovala,“ uvedla Alena Hanzelková z brněnské International Business School.

Některé jiné školy nabízející studium MBA však po uchazečích o MBA program předchází vysokoškolský diplom vyžadují. Například Jiřina Doležalová z International School of Business and Management, která je součástí Vysoké školy ekonomické, říká: „Vysokoškolský diplom, alespoň bakalářský, je podmínkou přijetí.“

Také tajemnice České asociace MBA škol (CAMBAS) Jarmila Seidlová považuje přinejmenším bakalářský titul za nezbytný. Přitom právě brněnská International Business School, která v případě

Jana Svobody na předchozím diplomu netrvala, je jednou z deseti škol v CAMBAS sdružených. „Budeme s nimi o tom mluvit,“ říká Jarmila Seidlová.

Sdružení CAMBAS vzniklo (na základě britského projektu) právě proto, aby garantovalo kvalitu členských škol. Má svou evaluační komisi a podle Seidlové je schopno podat o každé ze svých členských škol vyčerpávající informace. Něco takového je v situaci, kdy za studijní program neručí stát, jistě užitečné. „Každou chvíli někdo volá a chce vědět podrobnosti o tom nebo onom programu MBA. Pokud nejde o našeho člena, nemůžeme sloužit,“ podotýká Jarmila Seidlová.

Co se vlastně učí

Studium MBA není na každé škole úplně stejné. Vyučované předměty závisí na tom, zda je program orientován spíše obecně anebo na určitou manažerskou disciplínu. Mezi předměty, které se zpravidla v každém programu v té či oné podobě vyučují, patří organizace a management, projektové řízení, strategické řízení, marketingové řízení, finanční management, účetnictví a bilanční analýzy, kontrola, řízení lidských zdrojů, informační systémy a komunikační trénink, hospodářské právo. Studium bývá ukončeno obhajobou projektu.

Pokud jde o zájem, je to se studiem MBA v zásadě podobné jako

s jiným vysokoškolským studiem. Nabídka roste, zatímco poptávka poněkud stagnuje. Možná i proto, že se občas v médiích objevují pochyby, zda tento program pro manažery přináší dost přesvědčivé výsledky. Například na www.vedeme.cz si můžeme přečíst: „Ukazuje se, že neexistuje korelace mezi MBA titulem a kariérou (platem). Ano, je pravda, že na začátku jsou MBA absolventi placeni o něco lépe než ti, co tento titul nemají. Ale rozdíl se v podnicích velmi rychle setře. V podnikatelské praxi se přihlíží více k výsledkům než k titulům.“

Na druhé straně ti, kdo MBA absolvovali, většinou o přínosu studia nepochybují. Odpovědi pro skeptiky může být na stejných webových stránkách třeba názor podepsaný jménem Tom: „... je to jako vždy, ti, kdo neabsolvovali a nemají na to, jak finančně, tak mentálně, pomlouvají a kritizují. Ti, kdo absolvovali, mlčí, neboť ví, co kladného jim to přineslo a co je to stálo. Je to jako s každým produktem, poměr cena – výkon poznáte až po delším využívání. Já myslím, že je to věc volby a souhlasím, že škola nic neřeší, je jen zásobárnou nástrojů. Pěstovat manažery je třeba, navíc v dnešní silné konkurenci se stejně prosadí jen ti nejlepší výkonově, ne papírově. Na druhé straně je třeba neustále budovat konkurenční výhodu na trhu práce.“